

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-262/11-E

Název kontrolované osoby: **Základní škola Pardubice – Polabiny, Prodloužená 283**

Sídlo: **Prodloužená 283, 530 09 Pardubice - Polabiny**

IČO: **60 159 065**

Identifikátor: **600 096 548**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zastoupená: **Mgr. Bc. Janou Smetanovou, ředitelkou školy**

Zřizovatel: **Statutární město Pardubice**

Místo inspekční činnosti: **Prodloužená 283, 530 09 Pardubice – Polabiny**

Termín inspekční činnosti: **18. - 25. leden 2011**

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost uskutečněná na základě § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, byla zaměřena zejména na:

- zjišťování a hodnocení organizace a podmínek provozu školy (§ 165 odst. 1 písm. a) na základě § 3 odst. 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení odborné a pedagogické úrovně vzdělávání (§ 164 odst. 1 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení včasné informovanosti zákonných zástupců žáků o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka (§ 164 odst. 1 písm. f) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (§ 5 odst. 1 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)

Aktuální stav školy

Základní škola Pardubice – Polabiny, Prodloužená 283 (dále škola) poskytuje základní vzdělání, ve školním roce 2010/2011 je ustaveno 26 tříd, celkový počet žáků činí 581. Naplněnost vzhledem ke stanovené kapacitě 800 žáků je využita přibližně ze 73 %, průměrný počet žáků v jedné třídě je přibližně 22 žáků. Trend naplněnosti školy je mírně vzestupný. Pro žáky 1. stupně je zřízena školní družina, aktuálně 5 oddělení. Stravování pro žáky, zaměstnance školy i cizí strážníky zajišťuje školní jídelna.

Vzdělávání v letošním školním roce je vedeno v 1. – 4. ročníku a ve všech ročnících 2. stupně podle vlastního Školního vzdělávacího programu Základní školy Pardubice – Polabiny, Prodloužená 283 „Hezky nám to notuje“ (dále ŠVP), v 5. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola. Od školního roku 1987/1988 se škola profiluje rozšířenou výukou hudební výchovy (aktuálně 204 žáci, nepovinný předmět sborový zpěv navštěvuje 160 žáků, ustaveny 4 dětské pěvecké sbory). Školu navštěvují žáci i z okolních obcí. Pěvecké sbory dosahují výborných výsledků a skvěle reprezentují školu u nás i v zahraničí.

Prvním školním rokem škola realizuje rozšířenou výuku tělesné výchovy se zaměřením na hokejbal, aktuálně je zařazeno 18 chlapců 1. ročníku. V rámci celé školy jsou individuálně integrováni tři žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, sedm žáků je cizími státními příslušníky a tři žáci se státním občanstvím České republiky plní povinnou školní docházku v zahraničí.

Pedagogický sbor tvoří 37 vyučujících, z toho je pět mužů. Jedna učitelka nemá vysokoškolské vzdělání, míra odborné kvalifikovanosti je vysoká, cca 97 %. Ředitelka školy ustanovila dva své zástupce. Delegování odpovědnosti za vybrané oblasti činnosti školy bylo dále stanoveno pro výchovné poradenství, prevenci sociálně patologických jevů a oblast výpočetní techniky. Úzká spolupráce probíhá se školským poradenským zařízením, ve škole působí školní psychologka.

Školní budova je moderní, průběžně udržovaná. V roce 2009 proběhlo zateplení pláště školní budovy, dále bylo rekonstruováno sociální zařízení u tělocvičny a vzduchotechnika ve školní jídelně.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Žáky a jejich rodiče škola již tradičně oslovuje již zmíněnou výraznou profilací na hudební výchovu. Je umístěna v klidné sídlištní lokalitě s bezproblémovou dopravní dostupností. Svoji činnost aktivně prezentuje, aktuálním zdrojem informací jsou zejména školní internetové stránky www.zsprodlouzenapce.cz, denní tisk a vývěsky. Příjímání řízení žáků probíhá v souladu s platnými právními předpisy.

Organizace vzdělávání odpovídala ustanovením školského zákona, umožňovala realizaci vzdělávacích programů. Učební plány byly naplňovány. Aktuální nabídka volitelných předmětů dává žákům spíše užší možnost výběru ve srovnání s obdobně velkými základními školami.

Učitelé 1. stupně využívali ve vedení vyučovacích hodin zpravidla přiměřené formy a metody výuky, zařazovali práci žáků ve dvojicích i skupinách. Podporovali aktivní komunikaci se žáky i mezi žáky navzájem, dostatek času věnovali procvičování a upevňování učiva, využívali mezipředmětové vztahy a propojení učiva s reálným životem. Kladli důraz na osvojování a rozvoj klíčových kompetencí. Samostatné činnosti žáků byly většinou efektivní, zadání úkolů mělo jasná a srozumitelná pravidla, žáci měli dostatek času

na vypracování. V hodinách prokazovali schopnost samostatně se učit i pracovat v kolektivu skupiny. Převažující zaujetí žáků příznivě ovlivňovalo osvojování znalosti i atmosféru vyučovacího procesu. V průběhu i na závěr sledovaných hodin vyučující zařazovali hodnocení žáků, často motivační, které respektovalo aktuální podmínky výuky. Ve většině hodin nechybělo závěrečné sebehodnocení žáků. Výuka byla podpořena učebnicemi, pracovními sešity, didaktickými pomůckami a dalšími materiálními zdroji, ve dvou hodinách byla využita interaktivní tabule. Míra úspěšnosti žáků je vyučujícími průběžně sledována, jsou využívány i komerční testy.

Výuka na 2. stupni kladla důraz na paměť žáků, méně rozvíjela jejich tvořivé myšlení. Žákům byly nové poznatky často předkládány hotové, byly uplatňovány metody a formy práce založené na prioritní roli pedagogů, aktivizující způsob vyučování byl spíše výjimkou. Přínosem bylo propojení učiva s reálným životem. Podpora výuky didaktickými pomůckami a materiálními zdroji byla většinou účinná, měla velmi dobrou úroveň, prostředky ICT byly oproti tomu zapojeny ojediněle. Diferencované nároky na žáky nebyly zaznamenány. Ve většině sledovaných hodin byla zřejmá podpora komunikativní kompetence, žáci byli vedeni k formulování postupů, dokázali vyjádřit svůj názor. Méně byla rozvíjena kompetence k řešení problémů. Komplexní naplňování klíčových kompetencí prokazovali žáci ve výuce zkušené vyučující matematiky. V průběhu výuky byli žáci hodnoceni slovně i známkou. Sebehodnocení bylo zaznamenáno výjimečně. Plošné zavedení portfolií se na 2. stupni nesetkalo s odezvou. Hodnocení žáků při přechodu z 1. na 2. stupeň plní motivační funkci jen částečně, klasifikace na vysvědčení na konci 1. pololetí 6. ročníku byla v některých případech velmi přísně nastavena bez zjevného respektování aktuálních podmínek výuky. Zpětná vazba o úrovni vzdělávání je zajišťována prostřednictvím testových materiálů.

O průběhu a výsledcích vzdělávání žáků je snahou vyučujících bezodkladně informovat zákonné zástupce. Standardním způsobem dochází k přenosu informací prostřednictvím žákovských knížek, notýsků, třídních schůzek, individuálních konzultací i e-mailové pošty. Ve většině případů nastavený systém funguje. Dílčí nedostatky byly konstatovány např. v případě žákovských knížek 9. ročníku (za 1. pololetí školního roku 2010/2011 žádný záznam z výuky tělesné výchovy chlapců). Nenaplněna byla povinnost školy včas informovat rodiče o přijatých opatřeních k nápravě chování některých žáků 1. ročníku.

Příčiny školní neúspěšnosti některých žáků jsou analyzovány jednotlivými vyučujícími zpravidla za účasti rodičů a poradenských pracovníků. Žákům je nabízeno doučování, starším žákům seminář, a rovněž reedukační péče v případě zjištění vývojové poruchy učení. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou dle vyjádření vyučujících přiměřeně zohledňováni vzhledem k míře a hloubce svého handicapu. Odrazem úrovně vzdělávací činnosti školy jsou úspěchy mnohých žáků v nejrůznějších soutěžích, sportovních aktivitách, olympiádách apod. Škola je zapojena v projektu Festival vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji.

Ve škole pracuje žákovský parlament, dochází k přenosu přání, námětů a připomínek žáků k činnosti školy.

Žáci jsou vedeni k ochraně přírody, sběru druhotných surovin a ke zdravému životnímu stylu. Je zdůrazňována bezpečnost žáků jako účastníků dopravy, prevence je realizována se spolupracujícími subjekty včetně městské policie.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program je pro třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy diferencován počtem hodin některých předmětů v učebních plánech, učební osnovy jsou kromě hudební výchovy totožné. Výuka se dle vyjádření vyučujících liší hloubkou probíraného učiva. Pro novou profilaci – rozšířenou výuku tělesné výchovy se zaměřením na hokejbal – není ŠVP přizpůsoben vyjma dvou hodin nepovinného předmětu hokejbal v učebním plánu 1. ročníku. Nejsou zpracovány učební osnovy tohoto předmětu pro další ročníky. Školní vzdělávací program tak není zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a pro jeho doplnění byla škole uložena lhůta k nápravě.

Ředitelka účelně deleguje pravomoci a úkoly na ostatní členy vedení školy i na další pracovníky. Vydané vnitřní dokumenty jsou funkční, zabezpečují plynulý chod školy. Některé je však třeba více přizpůsobit podmínkám školy a dalším reálným skutečnostem (např. plán kontrol není zcela naplněn). Záznamy z jednání pedagogické rady dokladují projednávání zásadních záležitostí týkajících se vzdělávání. Ve vedené dokumentaci školy byly zjištěny dílčí nedostatky, dle možností odstraněné v době konání inspekční činnosti.

Pedagogický sbor je dle vyjádření ředitelky dlouhodobě stabilizován. Personální obsazení z pohledu odborné kvalifikovanosti umožňuje bezproblémovou realizaci školních vzdělávacích programů, pozitivem je přítomnost dvou speciálních pedagogů. Zapojení učitelů do akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) bylo v minulých letech velmi nerovnoměrné, účastnila se jen část vyučujících. S vědomím, že kvalita pedagogické práce úzce souvisí s DVPP, přijala ředitelka opatření k eliminaci zjištěných rizik. Opomíjeno je zatím specializační studium (koordinátor ŠVP, ICT, EVVO, metodik prevence). Kvalifikovaná výchovná poradkyně zajišťuje žákům a jejich rodičům poradenskou pomoc v oblasti profesní orientace, spolupracuje se školní psycholožkou, zabývá se záležitostmi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťuje kontakt se školskými poradenskými zařízeními a dalšími subjekty.

Škola má odpovídající prostory se standardním vybavením pro realizaci vzdělávacích programů. Zázemí výuky tvoří vedle kmenových tříd i řada kvalitně zařízených odborných pracoven (např. fyziky, zeměpisu, přírodopisu, výuky cizích jazyků atd.). Učebny hudební výchovy jsou upraveny tak, že jsou v nich k dispozici pódia pro sborový zpěv. Žáci mají možnost využívat i dvě pracovní výpočetní techniky. Kromě toho škola disponuje čtyřmi interaktivními tabulemi a dataprojektorem. Sportovním aktivitám slouží dvě tělocvičny a hřiště s běžeckou dráhou. Součástí areálu je i školní zahrada. Škola není bezbariérová. Vnitřní prostředí tříd i společných prostor školy bylo většinou podnětné. Zvláště na 1. stupni je využíváno k názorné podpoře výuky. Učební pomůcky a materiály jsou k v rámci finančních možností modernizovány a doplňovány. Prostředí školy bylo v době inspekce udržováno ve stavu, který neohrožoval bezpečnost žáků. Bezpečné prostředí pro vzdělávání a výchovu je zajišťováno naplňováním práv a povinností zakotvených ve školním řádu. Vedení školy sleduje míru úrazovosti, uplatňuje preventivní strategii předcházení školním úrazům, jejich zapsaný počet je však vysoký. Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečném chování ve škole i mimo ni. Všechny úrazy jsou zapisovány do knihy úrazů, přičemž největší počet se stal v hodinách tělesné výchovy. Neustálý dohled nad žáky je stanoven.

Vedle finančních prostředků ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele škola hospodaří i s příjmy z doplňkové činnosti a s účelovými prostředky poskytnutými městským obvodem a magistrátem.

Škola má kvalitně zpracovanou preventivní strategii předcházení vzniku sociálně patologických jevů, zejména šikany, která vychází z konkrétních podmínek. Preventivně

zaměřené aktivity jsou zařazeny jak do vzdělávání, tak do mimoškolní činnosti. Preventivní program obsahuje metody a formy působení na žáky, vzdělávací i volnočasové aktivity. Snahou školy je řešit i náznaky těchto jevů mezi žáky.

Osvědčilo se pořádání stmelovacích pobytů tříd v přírodě. Škola je zapojena do projektu školského poradenského zařízení „Centrum primární prevence“, které provádí se souhlasem rodičů sociometrická šetření v třídních kolektivech. Na 1. stupni probíhá projekt Ovoce do škol. Projekt Volba povolání je určen pro 8. a 9. ročníky (exkurze žáků do firem). Podpora motivace žáků k technickému vzdělávání je cílem projektu probíhajícího ve spolupráci se střední školou.

Průběžně pracují školská rada i sdružení rodičů a přátel školy. Rodiče a veřejnost jsou zváni na koncerty pěveckých sborů, na ukázkové hodiny, na Dny otevřených dveří, na vánoční jarmark, školní pout', na vyřazování žáků 9. ročníků, na školní ples a další akce.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Úspěšná profilace školy s dlouholetou tradicí na rozšířenou výuku hudební výchovy pozitivně oslovuje žáky i jejich rodiče. Nově je v nabídce školy rozšířená výuka tělesné výchovy se zaměřením na hokejbal.

Přijímání žáků probíhá v souladu s platnými právními předpisy.

Organizace vzdělávání a podmínky pro výuku jsou v souladu s požadavky školních vzdělávacích programů. Personální podmínky jsou v rámci odborné kvalifikace vyučujících velmi dobré. Materiální zázemí prochází průběžným procesem modernizace a inovace.

Odborná a pedagogická úroveň vzdělávání je zpravidla velmi dobrá, zejména na 1. stupni, ve vzdělávacím procesu 2. stupně převládala dominantní pozice vyučujících s přenosem ucelených poznatků žákům. Sledovaná výuka rozvíjela hlavně kompetence k učení a komunikativní, méně kompetenci k řešení problémů.

Včasná informovanost zákonných zástupců žáků o průběhu a výsledcích vzdělávání je z převážné části zajišťována, na konstatované nedostatky bylo vedení školy upozorněno.

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, podpora jejich fyzického a psychického vývoje je školou zajišťována. Úspěšně je realizován preventivní program. Škola rozvíjí projektovou činnost v různých oblastech vzdělávacího procesu.

Školní vzdělávací program není zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání – škole byla uložena lhůta k odstranění nedostatku.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. 3. 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 18. 2. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

E. Škodová v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

M. Hunalová v. r.

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

M. Machková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pardubicích dne 24. 2. 2011

(razítko)

Mgr. Bc. Jana Smetanová, ředitelka školy

J. Smetanová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.